

Літвінчук Б.С., здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Тімуш І.С., д.ю.н., професор

САНАЦІЯ БОРЖНИКА ДО ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО ЯК СПОСІБ ВІДНОВЛЕННЯ ЙОГО ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ

Санація до відкриття провадження у справі про банкрутство або ж досудова санація - це механізм запобігання банкрутству, який передбачений у Кодексі України з процедур банкрутства (далі - КУзПБ). Варто зазначити, що право неспроможності (банкрутства) має на меті не лише задоволення вимог кредиторів неплатоспроможного боржника, але і відновлення платоспроможності останнього. Саме досудова санація стає ефективним механізмом для тих, хто дійсно бажає домовитися та не втрачати час на витратні та тривалі судові процедури.

Досудова санація вимагає від боржника виконання вчинення активних дій, зокрема, до моменту звернення до господарського суду боржнику необхідно самостійно скласти реєстр кредиторів, проаналізувати свій фінансовий стан і залучити фахівця для розроблення плану санації, який дозволить як зберегти бізнес так і задовольнити кредиторів. Основна перевага досудової санації це те, що вона проводиться без відкриття справи про банкрутство підприємства. При розгляді провадження про банкрутство в офіційних джерелах публікується відповідне оголошення, а також інформація про боржника вноситься до Єдиного реєстру суб'єктів, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство. Саме використання інструмента досудової санації значно зменшує втрати репутації підприємства, що полегшує вихід із кризового становища.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду у постанові від 10 лютого 2022 року по справі № 908/1817/21 зазначив, що системний аналіз положень статті 5 КУзПБ дозволяє стверджувати, що процедура санації боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство (досудова санація) проводиться під судовим контролем, який можна умовно розмежувати на такі етапи: I етап – ч. 6 ст. 5 КУзПБ - суд здійснює формальну перевірку заяви про затвердження плану санації на предмет дотримання відповідності вимогам законодавства щодо форми, змісту, наявності всіх необхідних додатків; II етап – ч. 7,8 ст. 5 КУзПБ - суд здійснює розгляд заяви та заперечення кредиторів щодо заяви про затвердження плану санації по суті в судовому засіданні; III етап – ч. 9, 10, 11 ст. 5 КУзПБ - суд здійснює функції нагляду за процедурою досудової санації, що проявляється у його повноваженнях

щодо відсторонення керуючого санацією від виконання ним своїх обов'язків, заміни керуючого санацією, внесенні змін до плану санації, розгляду заяв боржника або кредитора про припинення процедури санації у разі порушення виконання плану санації та заяв про затвердження звіту про виконання плану санації тощо. Ураховуючи наведене, з метою дотримання балансу інтересів кредиторів та боржника, суд повинен займати активну процесуальну позицію при затвердженні плану санації, яка має полягати в повному, всебічному та об'єктивному з'ясуванні обставин, які стосуються перевірки порядку його схвалення та дослідження змісту плану санації [1].

Доцільно звернути увагу, що окрім того, що боржник є ініціатором початку процедури досудової санації, законодавець покладає на нього ще й повноваження щодо вибору вичерпного переліку кредиторів, вимоги яких будуть включені до цього плану. Зокрема, це підтверджується як системним аналізом приписів ст. 5 КЗПБ (ч. 2, абз. 3 ч. 3, абз. 4 ч. 3 вказаної статті) і судовою практикою [2]. Наприклад, у постанові Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 15 квітня 2021 року у справі № 904/3325/20 зазначено, що участь у санації всіх кредиторів боржника та включення всіх зобов'язань боржника до плану санації не є вимогою до плану санації у розумінні положень ч. 2 ст. 5 КУЗПБ, а невключення до плану санації всіх кредиторів боржника не є порушенням наведених норм Закону [3].

Відповідно до вимог КУЗПБ у плані санації визначаються розміри, порядок і строки погашення вимог кредиторів, які беруть участь у санації; заходи щодо виконання плану санації та нагляду за виконанням плану санації; обсяг повноважень керуючого санацією (у разі його призначення). Планом санації може бути передбачено: поділ кредиторів, які беруть участь у санації, на категорії залежно від виду вимог та наявності (відсутності) забезпечення вимог таких кредиторів; різні умови задоволення вимог для кредиторів різних категорій; заходи з отримання позик чи кредитів.

Цікавою є позиція КГС ВС від 18.05.2021 у справі № 922/2071/20, в якій наголошено, що ухвалюючи рішення про відмову в затвердженні плану санації, поданого боржником, або про його затвердження, суд повинен в судовому засіданні дослідити заперечення кредитора, який голосував проти затвердження плану санації або в цілому проти введення цієї досудової процедури, а також проаналізувати доводи кредитора щодо встановлення обставин можливості задоволення його вимог у випадку виконання плану досудової санації у розмірі, що перевищує розмір вимог, які потенційно можуть бути задоволені у ліквідаційній процедурі, а також підстав для відмови у прийнятті заяви про відкриття санації до порушення справи про банкрутство та затвердження плану санації. Законодавець, надавши суду частиною другою статті 5 КУЗПБ повноваження перевірити

та оцінити план санації, не уповноважив його здійснювати деталізовану економічну оцінку кожного із запланованих боржником у плані санації заходів відновлення платоспроможності боржника [4].

Отже, основною метою процедури досудової санації є запобігання порушенню прав кредиторів під час погашення їх грошових вимог, добровільне врегулювання питань погашення заборгованості між кредиторами та боржником, досягнення взаємовигідних (паритетних) умов щодо врегулювання заборгованості, забезпечення процесуально економічного механізму врегулювання заборгованості боржника, а також відновлення його платоспроможності та збереження робочих місць та суб'єкта господарювання.

Література

1. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду у постанові від 10 лют. 2022 року по справі № 908/1817/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103851679> (дата звернення: 12.04.2024 р.).

2. Кодекс України з процедур банкрутства. Верховна Рада України. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>.

3. Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 15.04.2021 року у справі № 904/3325/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96501402> (дата звернення: 12.04.2024 р.).

4. Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 18.05.2021 у справі № 922/2071/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98391246> (дата звернення: 12.04.2024 р.).

УДК 347.82(043.2)

Матвієва Д.А., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Жмур Н.В., к.ю.н., доцент

СТРАХУВАННЯ КОСМІЧНИХ РИЗИКІВ

Космічна індустрія, стрімко розвиваючись, сягає все нових вершин. Разом з цим зростають і ризики, пов'язані з цією діяльністю. Запуск ракет, виведення на орбіту супутників, дослідження далеких планет - все це криє в собі певні небезпеки, які можуть призвести до значних фінансових втрат. Саме тут на допомогу приходять страхування космічних ризиків.

Відповідно до статті 24 ЗУ «Про космічну діяльність» порядок та умови страхування ризиків при здійсненні космічної діяльності в Україні можуть визначатися центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної